

2016/2223(INI)

27.3.2017

ATZINUMS

Sniegusi Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par resursefektivitātes iniciatīvu — pārtikas atkritumu samazināšana, pārtikas nekaitīguma uzlabošana
(2016/2223(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *James Nicholson*

IEROSINĀJUMI

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. norāda, ka pārtikas atkritumus rada dažādi faktori, tie ir problēma visos ķēdes posmos — ražošanā, apstrādē, tirgdarbībā, pārvadāšanā un patēriņā, un atbildība rīkoties visos posmos ir vienāda; tāpēc vērš īpašu uzmanību uz to, ka jāuzlabo saziņa visu pārtikas piegādes ķēdes dalībnieku starpā, jo īpaši starp piegādātājiem un izplatītājiem, lai piedāvājumu saskaņotu ar pieprasījumu;
2. aicina visu pārtikas ražošanas, piegādes un patēriņa ķēžu dalībniekus izmantot dažādu paraugpraksi un apmainīties ar informāciju un pieredzi saistībā ar efektīviem ES dalībvalstu pasākumiem, lai cīnītos pret pārtikas zudumu un novērstu pārtikas izšķērdēšanu dažādos pārtikas ražošanas, piegādes un patēriņa ķēžu posmos, un aicina Komisiju ierosināt pamatnostādnes, pamatojoties uz pārbaudītiem datiem un paraugpraksi;
3. uzsver, ka lauksaimnieku iztika ir atkarīga no produktu realizācijas tirgū, kurā valda taisnīgi nosacījumi un izdevīgas cenas, un ka produkcijas zudumi lauku saimniecību līmenī, tostarp produkcijas zudumi ārkārtas vai neparedzētu klimatisko apstākļu dēļ, dabas katastrofu postījumu ietekmē vai tās iznīcināšana zaudētas tirgus daļas vai zemu cenu dēļ, veido ieguldījumu un ienākumu zaudējumus lauksaimniekiem; šajā nolūkā atgādina, ka cenu svārstīgums lauksaimniecības tirgos ietekmē ražošanu un lauksaimnieku ienākumus un var izraisīt pārtikas izšķērdēšanu, tāpēc KLP ir jāizstrādā atbilstoši līdzekļi cenu svārstīguma novēršanai;
4. uzsver, ka Komisijai un dalībvalstīm par visiem ierosinātajiem pasākumiem, kuri jāīsteno, lai novērstu pārtikas atkritumus Savienībā, pirmkārt un galvenokārt būtu jāapspriežas ar visām galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp lauksaimniecības nozari, un jāveic ietekmes novērtējums;
5. uzsver, ka pārtikas atkritumi ir jāanalizē transversāli, jo tie vienlaikus ietekmē vairākas politikas jomas, tostarp lauksaimniecības, zivsaimniecības, pārtikas nekaitīguma, vides, sociālo lietu un nodokļu politiku; tāpēc uzstāj uz vajadzību labāk saskaņot dažādas politikas jomas un attiecīgā gadījumā nodrošināt, lai pārtikas atkritumu samazināšana būtu prioritāte pašreizējās politikas nostādnēs, un uzsver, ka cīņa pret pārtikas izšķērdēšanu nedrīkst negatīvi ietekmēt ne pārtikas nekaitīguma un vides standartus, ne arī dzīvnieku aizsardzības standartus, jo īpaši dzīvnieku veselību un labturību;
6. uzsver secinājumus, kas izklāstīti Eiropas Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā „Cīņa pret pārtikas izšķērdēšanu: iespēja Eiropas Savienībai uzlabot pārtikas apgādes ķēdes resursu efektivitāti”, kurā uzsvērts, ka Komisijas darbības attiecībā uz pārtikas atkritumiem līdz šim bijušas epizodiskas un sadrumstalotas, un vienlaikus norādīts uz tādiem trūkumiem kā novēlota dalībvalstu ziņošanas par pārtikas atkritumiem pienākuma izpilde un termiņa pārcelšana attiecībā uz īstenošanas akta, ar ko nosaka kopēju metodiku pārtikas daudzuma novērtēšanai, pieņemšanu;
7. uzsver, ka Komisija vēl nav veikusi pētījumu, lai noteiktu dažādo reformu ietekmi uz

lauksaimniecības ražošanas apjomu un tā ietekmi uz pārtikas atkritumu rašanos, un tāpēc aicina Komisiju integrēt pārtikas atkritumu jautājumu turpmākās politikas izstrādē un KLP īstenošanā;

8. aicina Komisiju turpmākajās politikas nostādņēs skaidri nošķirt pārtikas izšķērdēšanu, ko rada patēriņa modelis un ko ar atbilstīgām iniciatīvām un informēšanas kampaņām var samazināt, un pārtikas zudumus, kas neizbēgami rodas primārajā ražošanā nepārvaramas varas, piemēram, negaisa, dēļ;
9. atzinīgi vērtē ES Pārtikas zudumu un pārtikas atkritumu jautājumu platformas neseno izveidi, kas ļauj visām ieinteresētajām pusēm dalīties ar informāciju saistībā ar pārtikas ķēdes agrāko pārtikas produktu un blakusproduktu optimizētas izmantošanas iespējām lopbarības ražošanā, un to svarīgo nozīmi primārajā ražošanā; aicina Komisiju iesniegt Parlamentam konkrētu programmu par plānotajiem pasākumiem un noteiktajiem mērķiem, kā arī progresa ziņojumu par darbu saistībā ar kopējo metodiku un ziedojumiem un aicina Komisiju nodrošināt ES Pārtikas zudumu un pārtikas atkritumu jautājumu platformas darbu tulkojumu 24 ES valodās;
10. uzsver rīcības plāna pārejai uz aprites ekonomiku iniciatīvas, kurās ietverti pasākumi finanšu atbalsta platformas izveidošanai, lai piesaistītu ieguldījumus un inovācijas nolūkā samazināt zudumus, kā arī dalībvalstīm adresētās pamatnostādnes par atsevišķu pārtikas zudumu vai lauksaimniecības blakusproduktu pārvēršanu enerģijā;
11. uzsver, ka vajadzības enerģijas jomā būtu jāapmierina, izmantojot tos atkritumus un blakusproduktus, kas nav izmantojami citos procesos, kuri ir augstāk atkritumu hierarhijā;
12. aicina Komisiju atzīt to sabiedrisko uzņēmumu nozīmi, kuri sniedz vispārējas nozīmes pakalpojumus atkritumu apsaimniekošanā un pārtikas izšķērdēšanas novēršanā, un to uzņēmumu, piemēram, MVU, centienus, kuri tieši sekmē aprites ekonomiku;
13. uzsver, ka pārtikas atkritumi rada milzīgas sekas videi, kas veicina klimata pārmaiņas un ierobežoto resursu izšķērdēšanu, piemēram, attiecībā uz zemi, enerģiju un ūdeni;
14. norāda uz nenovēršamu pārtikas zudumu vai atkritumiem un blakusproduktiem pārtikas ķēdē, jo īpaši dzīvnieku izcelsmes, izmantošanas optimizēšanas iespējām, lopbarības ražošanā, barības vielu pārstrādē un augsnes uzlabotāju ražošanā un uz to nozīmi primārajā ražošanā;
15. aicina Komisiju analizēt juridiskos šķēršļus attiecībā uz agrāko pārtikas produktu izmantošanu lopbarības ražošanā un veicināt pētniecību šajā jomā, vienlaikus uzsverot vajadzību palielināt izsekojamību, atbilstību bioloģiskās drošības standartiem un tādu šķirošanas un apstrādes procesu izmantošanu, kas gandrīz pilnībā novērš pārtikas nekaitīguma risku;
16. prasa ES tiesību aktos izveidot visaptverošu pārtikas atkritumu hierarhiju, skaidri koncentrējoties uz atkritumu avotu novēršanu; uzsver, ka atkritumu rašanās avotu novēršana ir galvenā prioritāte atkritumu hierarhijā attiecībā uz pārtikas atkritumiem; norāda, ka nākamā prioritāte ir cilvēku pārtika, pēc tam lopbarība, un kompostēšana un anaerobā sadalīšanās, t. i.,:

- a) atkritumu avotu novēršana;
 - b) ēdamās pārtikas atgūšana, prioritāti piešķirot cilvēku pārtikai nevis dzīvnieku barībai un to pārstrādājot produktos, kas nav izmantojami pārtikā;
 - c) organiskā pārstrāde;
 - d) enerģijas reģenerācija;
 - e) apglabāšana;
17. norāda uz agrāko pārtikas produktu un blakusproduktu izmantošanas optimizēšanas iespējām pārtikas ķēdē, proti, lopbarības ražošanā, un to nozīmi primārajā ražošanā, tomēr uzsver atkritumu hierarhijas izmantošanu un vajadzību palielināt izsekojamību;
18. uzsver, ka lauksaimniekiem ir svarīgi apvienoties kooperatīvos vai profesionālās apvienībās, lai samazinātu pārtikas zudumu, vairojot viņu zināšanas par tirgiem, nodrošinot efektīvāku plānošanu, apjomradītus ietaupījumus un uzlabojot viņu iespējas pārdot savu produkciju;
19. uzsver sadarbības, piemēram, ar ražotāju organizācijām vai cita veida struktūrām (starpnozaru organizācijas, kooperatīvi), svarīgo nozīmi piekļuvē finansējumam, lai veiktu inovācijas un ieguldījumus tādās apstrādes tehnoloģijās kā kompostēšana un vajadzības gadījumā anaerobā pārstrāde vai produktu turpmāka apstrāde, kas varētu ļaut lauksaimniekiem piekļūt jauniem produktiem, tirgiem un klientiem; šajā nolūkā norāda, ka nozares organizatoriskā struktūra un līgumu izmantošana ļauj labāk pārvaldīt ražošanu un efektīvāk novērst pārtikas izšķērdēšanu; uzskata, ka ir būtiski to darīt vietējā vai reģionālā līmenī, lai ievērotu tuvuma principu;
20. norāda uz ieguvumiem, ko lauksaimniekiem sniedz sadarbība un digitalizācija, kas nodrošina labāku piekļuvi datiem un pieprasījuma prognozēm, un modernu ražošanas programmu izstrāde, ļaujot viņiem labāk pieskaņot piedāvājumu pieprasījumam, uzlabot koordināciju ar citām pārtikas piegādes ķēdes nozarēm un samazināt izšķērdēšanu; ņemot vērā grūtības, kas saistītas ar nenovēršamo pārtikas atkritumu samazināšanu, uzsver, ka ir jāveicina pārtikas atkritumu efektīva izmantošana, tostarp bioekonomikā;
21. uzskata, ka produktu piedāvājuma un pieprasījuma labākai saskaņošanai, marķēšanas noteikumi, kas sniedz atbilstīgu informāciju par produktu sastāvdaļu izcelsmi un ražošanas un pārstrādes metodēm, ļautu patērētājam veikt apzinātākus pirkumus, tādējādi netieši veicinot arī ražošanas faktorus, kuriem ir pozitīva ietekme uz vidi, ekonomiku un sociālo jomu;
22. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt papildu stimulus pārtikas atkritumu rašanās novēršanai;
23. aicina Komisiju un dalībvalstis labāk informēt lauksaimniekus un patērētājus par efektīvāku enerģijas, ūdens un dabas resursu pārvaldību visā pārtikas ķēdē, lai būtiski samazinātu resursu nelietderīgu izmantošanu un pārtikas atkritumu rašanos, tādējādi samazinot sākotnējās izmaksas un uzturvielu izšķērdēšanu un palielinot lauksaimniecības sistēmu inovāciju un ilgtspēju;

24. uzskata, ka plašāka izpēte un informācija ir nepieciešama tam, lai novērstu pārtikas atkritumus primārajā ražošanā un resursu izšķērdēšanas praksi lauksaimniecības ražošanā, pārtikas apstrādē vai sadalē aizstātu ar videi draudzīgākām metodēm;
25. uzsver – lai ierobežotu pārtikas atkritumus līdz pilnīgam minimumam, lauksaimniekiem būtu jānodrošina iespējas gan tehniski, gan ekonomiski izmantot savus produktus resursu ziņā visefektīvākajā veidā;
26. uzskata, ka ražotāju sadarbība un ražotāju organizāciju iesaistīšana ir nepieciešami tam, lai nodrošinātu un veicinātu piekļuvi to pārtikas pārpalikumu sekundārā tirgus iespējām, citām pārdošanas iespējām un alternatīviem lietojumiem, kurus citādi ieartu atpakaļ zemē vai izšķērdētu, par prioritāti izvirzot atkārtotu izmantošanu cilvēku patēriņam, piemēram, pārstrādāto pārtiku pārdodot zemākā kategorijā un vietējos tirgos;
27. norāda, ka produkti, kurus vēl var izmantot citiem mērķiem, kas nav saistīti ar pārtiku, piemēram, pārvēršanai lopbarībā, lauku mēslojumam vai komposta un enerģijas ražošanai, tiktu skaidri nošķirti no produktiem, kuri uzskatāmi par atkritumiem, lai neliktu šķēršļus to atkārtotai izmantošanai;
28. norāda uz piesārņojuma risku, kas saistīts ar plastmasu un metālu pārtikas atkritumos, kas nonāk kompostā un augsnē un tālāk saldūdens un jūras ekosistēmās, un mudina līdz minimumam ierobežot šo piesārņojuma ceļu; turklāt atgādina, ka direktīvas par notekūdeņu dūņu izmantošanu lauksaimniecībā mērķis ir samazināt piesārņojumu lauksaimniecībā izmantojamā zemē; tāpēc prasa ievērot piesardzību, apsverot atkritumu plūsmu sajaukšanu, un nodrošināt atbilstīgus aizsardzības pasākumus;
29. uzsver, ka projektā „FUSIONS” ir norādīts, ka nav daudz mērījumu attiecībā uz zudumiem primārās ražošanas darbībās, piemēram, lauksaimniecībā, dārzkopībā, akvakultūrā vai zvejniecībā, un tas var kavēt pārtikas atkritumu kopējā līmeņa precīzu novērtēšanu Eiropā;
30. norāda, ka produktu un saistīto procesu neviendabīguma dēļ, kā arī pārtikas atkritumu skaidras definīcijas trūkuma dēļ ir grūti noteikt pārtikas izšķērdēšanu un pārtikas zudumu primārajā ražošanas posmā; aicina Komisiju konstatēt un dalībvalstīs izplatīt labāko praksi par datu vākšanu par pārtikas zudumu un pārtikas izšķērdēšanu saimniecībās, neradot papildu administratīvo vai izmaksu slogu lauksaimniekiem; aicina Komisiju ātri pieņemt kopēju terminoloģiju un pārtikas atkritumu definīciju, ņemot vērā atšķirību starp pārtikas izšķērdēšanu un pārtikas zudumu primārās ražošanas nozarē;
31. uzskata, ka lauksaimnieku un kopienu iniciatīvas var piedāvāt noturīgus, ekonomiski dzīvotspējīgus risinājumus un nodrošināt to produktu vērtību, kuri pretējā gadījumā varētu iet zudumā, attīstot tādu produktu tirgus, kuri parastā gadījumā tiktu izslēgti no pārtikas ķēdes, un uzsver tādu lauksaimnieku un kopienu rīkotu sociālās inovācijas projektu potenciālu kā pārpalikušo pārtikas produktu savākšana un ziedošana palīdzības organizācijām, tostarp pārtikas bankām; aicina Komisiju un dalībvalstis atzīt un atbalstīt šādas prakses saistībā ar KLP 2. pīlāru;
32. uzsver – lai samazinātu pārtikas izšķērdēšanu tās ražošanas posmā, vajadzētu izmantot metodes un inovatīvas tehnoloģijas, kas ļauj optimizēt ražīgumu lauka darbos, un produktus, kas neatbilst tirgus standartiem, pārvērst par pārstrādes produktiem;

33. prasa atjaunot efektīvu politiku lauksaimniecības tirgu regulēšanai, lai labāk saskaņotu piedāvājumu ar pieprasījumu;
34. norāda, ka daļa pārtikas izšķērdēšanas un zuduma saimniecību līmenī ir saistīta ne tikai ar specifiskajām, kas piegādātājiem tiek noteiktas produktu piegādē, bet arī ar citām attiecīgajām praksēm, piemēram, atceltiem pasūtījumiem, kas saistīti ar izmaiņām patērētāju pieprasījumā, pārprodukciju, ko izraisa prasības pielāgoties sezonas pieprasījumam, un pārtikas pamatproduktu kā „zuduma līderu” izmantošana, lai palielinātu tirgus daļu; uzsver, ka ir jāpārskata kvalitātes un estētikas tirgdarbības standarti lauksaimniecības produktu klasificēšanai;
35. uzskata, ka ir vajadzīga plašāka un katram produktam pielāgota izpēte un informācija attiecībā uz derīguma termiņiem, kā arī jāveicina un jāstiprina svaigu un nefasētu produktu patēriņš un jāsamazina iepakotu un ilgstoši glabājamu produktu apjoms un glabāšana;
36. uzsver, ka ir svarīgi labi pielāgot izplatīšanas, saglabāšanas un iepakojuma procesus produkta īpašībām un patērētāju vajadzībām, lai ierobežotu attiecīgo produktu izšķērdēšanu;
37. norāda, ka tirgus standarti var veicināt pārtikas atkritumu rašanos un aicina Komisiju sekmēt pētniecību par saistību starp tirgus standartiem un pārtikas atkritumiem; prasa Komisijai un dalībvalstīm sadarboties, lai ietekmētu Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisija (ANO/EEK) publiskos standartus ar mērķi nepieļaut resursu izšķērdēšanu, novēršot pārtikas atkritumu radīšanu;
38. norāda, ka netaisnīga tirdzniecības prakse un dempinga cenas pārtikas nozarē ir iemesls tam, ka pārtika bieži tiek pārdota par cenu, kas ir zem tās patiesās vērtības, un tas veicina tās izšķērdēšanu, tāpēc steidzami jāaizliedz produktus pārdot to zem pašizmaksas, daļēji arī patērētāju informēšanas nolūkā par pārtikas patieso vērtību;
39. aicina Komisiju un dalībvalstis pēc iespējas ātri saskaņot savus centienus un radīt sistēmu, lai rastu Eiropas līmeņa risinājumu problēmai, kas saistīta ar negodīgu tirdzniecības praksi pārtikas piegādes ķēdē, ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 7. jūnija rezolūcijā izklāstītos ieteikumus¹; uzskata, ka šīs problēmas atrisināšana uzlabos lauksaimnieku, ķēdes vājākā posma, situāciju un ka pārprodukcijas un pārpalikumu uzkrāšanās mazināšana varētu palīdzēt ne tikai stabilizēt cenas un nodrošināt lauksaimniekiem taisnīgas un izdevīgas iepirkuma cenas, bet arī samazināt gan pārtikas izšķērdēšanu visā ķēdē, gan ģimenes saimniecībām radītos zaudējumus; norāda, ka taisnīgāka atlīdzība ražotājiem piešķirtu lielāku vērtību produktiem, kas veicinātu pārtikas izšķērdēšanas problēmas samazināšanos piegādes ķēdes noslēguma posmos;
40. uzsver izglītības un izpratnes veidošanas iniciatīvu un pasākumu nozīmi, jo īpaši mājsaimniecību nozarē, un mudina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt apmaiņu ar paraugpraksi un veicināt izpratnes veicināšanas kampaņas, lai uzlabotu sabiedrības informētību par pārtikas un lauksaimniecības produktu vērtību, pārtikas izšķērdēšanas iemesliem un sekām, un veidu, kā to samazināt, tādējādi atbalstot ilgtspējības un solidaritātes principus;

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0247.

41. aicina dalībvalstis mudināt pārtikas izglītības kursu ieviest visos izglītības līmeņos un uzsver vietējo pašvaldību un to uzņēmumu nozīmīgo lomu līdztekus mazumtirgotājiem un plašsaziņas līdzekļiem iedzīvotāju informēšanā un konsultēšanā par to, kā labāk glabāt un/vai lietot pārtiku, lai novērstu un samazinātu pārtikas izšķērdēšanu;
42. vērš uzmanību uz programmas skolu apgādei ar augļiem, dārzeņiem un pienu nozīmi, veicinot sabiedrības izpratni un jo īpaši ieviešot obligātus papildu pasākumus, piemēram, apzinātu pārtikas patēriņa veicināšanu izglītības sistēmā, un uzsver, cik svarīgi ir izmantot šos izglītojošos pasākumus, lai nodotu izglītojošus vēstījumus par pārtikas atkritumiem un to rašanās novēršanu;
43. aicina Komisiju un dalībvalstis turpināt atbalstīt projektus un noietu veicinošas izglītojošas kampaņas, kas māca bērniem no agrīna vecuma patērēt svaigu, veselīgu vietējā ražojuma pārtiku;
44. mudina dalībvalstis un Komisiju veicināt vietējo un bioloģisko pārtiku un atbalstīt īsas pārtikas piegādes ķēdes un lauksaimniecības produktu pārdošanu uz vietas;
45. uzsver, ka vietējie un reģionālie produkti, kā arī kopienu atbalstītas lauksaimniecības sistēmas nodrošina īsākas piegādes ķēdes, kas palielina produktu kvalitātes standartus un atbalsta sezonas pieprasījumu, tādējādi radot būtiskus ieguvumus sociālajā, vides un ekonomikas jomā;
46. uzskata, ka īsām piegādes ķēdēm var būt svarīga nozīme, lai samazinātu pārtikas atkritumus un pārmērīgu iepakojumu, saīsinātu pārtikas ceļu pie patērētāja un nodrošinātu kvalitatīvāku pārtiku un pārredzamas pārtikas ķēdes un tādējādi atbalstītu lauku reģionu kopienu ekonomisko dzīvotspēju;
47. uzskata, ka lielākais šķērslis ES vēl lietojamas pārtikas pārpalikumu piegādei trūcīgām personām ir izplatīšanas kanālu trūkums vai dažos gadījumos to pilnīga neesamība; norāda, ka labdarības organizācijām un valsts vai vietējo pašpārvalžu paspārnē esošajām sociālā atbalsta struktūrām nav pietiekamu materiālo vai cilvēkresursu, lai varētu pārvadāt un sadalīt labdarībai ziedoto, vēl lietojamo pārtiku; norāda, ka šāda situācija jo īpaši vērojama mazāk attīstītajos reģionos;
48. norāda, ka Eiropas fondi, piemēram, Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām, nodrošina finansējumu, kas cita starpā ļauj finansēt pārtikas ziedošanas organizāciju uzglabāšanas un transporta infrastruktūru; uzskata, ka minētās, šajā jomā piedāvātās iespējas dalībvalstīs nav pietiekami izmantotas; ņemot vērā iepriekš minēto, iesaka, īstenojot FEAD, programmai pieejamos līdzekļus pārdalīt pārtikas pārpalikumu piegādei; norāda, ka pārdalot līdzekļus saskaņā ar Eiropas labdarības organizāciju iepriekš izveidoto modeli, vistrūcīgākajām personām piegādātās pārtikas vērtība varētu pieaugt 14 reizes salīdzinājumā ar pašreizējo FEAD programmas izmantošanas līmeni;
49. norāda, ka pārtikas nozarē jau ir veiktas iniciatīvas, lai samazinātu pārtikas atkritumus, stiprinot sadarbību ar pārtikas ziedošanas organizācijām, tostarp pārtikas bankām, visā Eiropā;
50. aicina dalībvalstis apsvērt institucionālus un finanšu atbalsta līdzekļus “sociālajiem veikaliem un lielveikaliem”;

51. prasa īstenot lielāku visu ieinteresēto pušu iesaistīšanos, nodrošinot, ka pārtiku, kurai beidzas derīguma termiņš, ziedo labdarības organizācijām; taču norāda, ka ziedojumiem joprojām tiek likti šķēršļi, kas ir galvenokārt juridiska rakstura; aicina Komisiju precizēt to juridisko nosacījumu interpretāciju, kuri mazina vēlmi ziedot;
52. uzsver, ka, neraugoties uz krājumu un pārtikas, kas pretējā gadījumā ietu zudumā, izmantošanu, joprojām ir nepieciešama laba piegādes pārvaldība un gudra pārtikas ķēdes pārvaldība, lai novērstu sistemātiskus strukturālus pārpalikumus;
53. prasa Komisijai un dalībvalstīm stingri uzraudzīt ziedojumu jomu, neuzliekot nevajadzīgu slogu MVU un brīvprātīgajām organizācijām, lai nodrošinātu, ka tie netiek piesavināti un pārdoti alternatīvos tirgos, kā dēļ cilvēkiem, kuriem būtu noderīgi pārtikas ziedojumi, tie nebūtu pieejami un nozares pārstāvji nevēlētos ziedot negodīgas konkurences riska dēļ;
54. aicina Komisiju precizēt noteikumus par PVN direktīvas piemērošanu pārtikas palīdzības gadījumā un ierosināt PVN direktīvas grozījumus, lai skaidri atļautu nodokļu atbrīvojumus pārtikas ziedojumiem; aicina dalībvalstis ievērot Komisijas ieteikumus un noteikt zemu vai gandrīz nulles PVN likmi, ja ziedojums veikts īsi pirms ieteiktā derīguma termiņa vai ja produkti nav pārdodami;
55. uzsver, ka pārtikas izšķērdēšanu ražošanā var izraisīt arī lauksaimniecības ražošanas bāzes pasliktināšanās, ko savukārt izraisa jau noteiktā zemes kvalitātes, bioloģiskās daudzveidības (apputeksnēšanas samazināšanās) un visu dabas resursu degradācija, un ka tas ir jāņem vērā turpmākās lauksaimniecības un KLP plānošanā;
56. norāda uz lauksaimnieku piekļuves augu aizsardzības produktiem svarīgo nozīmi, lai nodrošinātu, ka tiek saglabāta kultūraugu kvalitāte un raža netiek zaudēta nelabvēlīgu laika apstākļu, kaitēkļu un slimību dēļ;
57. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt augsnes resursu pārvaldību saskaņā ar KLP un dalībvalstu politiku, lai ierobežotu netiešu pārtikas izšķērdēšanu, ko izraisa vāji pārvaldīta urbanizācija un infrastruktūras attīstība vai lauksaimniecības zemes pamešana, kad tā ir kļuvusi lauksaimnieciskajai darbībai nepievilcīga;
58. norāda, ka ANO ilgtspējīgās attīstības mērķis ir līdz 2030. gadam samazināt pārtikas atkritumus;
59. atgādina jēdziena pārtikas un lopbarības „ūdens pēda” būtisko nozīmi;
60. atgādina, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 starp pārtikas produktiem ir minēts arī ūdens „kas apzināti pievienots pārtikai tās ražošanas, sagatavošanas vai apstrādes laikā”, un ka tas ir stratēģisks pamatresurss visā lauksaimniecības pārtikas ķēdē;
61. uzsver, ka pārtikas izšķērdēšana atkarībā no pārtikas produktu ražošanai izmantotā ūdens kvalitātes, veida un daudzuma, ietver arī būtisku ūdens izšķērdēšanu;
62. atgādina nepieciešamību uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu lauksaimniecībā, izstrādāt ūdens izlietojuma ziņā viedas pārtikas ražošanas sistēmas, lai palielinātu ūdens un pārtikas nekaitīgumu teritorijās, kas ir visapdraudētākās klimata pārmaiņu dēļ;

63. norāda, ka izmesto lauksaimniecības produktu apjomu varētu samazināt, ja tos tirgotu tuvāk patērētājiem, piemēram, lauksaimnieku tirgos vai veikalos, šādi īstenojot īsās tirdzniecības ķēdes un sekmējot vietēju un mazapstrādātu produktu tirdzniecību;
64. aicina ES Komisiju un dalībvalstis uzsākt kampaņu, lai vairotu ES iedzīvotāju izpratni par pārtikas atkritumu nopietnajām sekām ekonomikas, sociālajā un vides jomā;
65. atgādina, ka „pērc vienu, saņem otru par brīvu” tirgdarbības stratēģijas palielina risku, ka patērētāji iegādājas vairāk, nekā viņi patērē, tādējādi palielinot arī pārtikas izšķērdēšanas risku produktiem, kuriem vēl ir ilgs derīguma termiņš; atzinīgi vērtē to, ka daži tirgotāji produktus, kuriem tuvojas derīguma termiņa beigas, pārdod ar atlaidi, un uzskata, ka šādai praksei vajadzētu būt plaši izplatītai.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	21.3.2017
Galīgais balsojums	+: 36 -: 1 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, José Bové, Daniel Buda, Michel Dantin, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Nuno Melo, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurentiu Rebege, Jens Rohde, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marco Zullo
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Paul Brannen, Angélique Delahaye, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Anthea McIntyre, Massimo Paolucci, John Procter, Estefanía Torres Martínez, Vladimir Urutchev

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

36	+
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Jens Rohde
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre, James Nicholson, John Procter
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebegea
GUE/NGL	Luke Ming Flanagan, Maria Lidia Senra Rodríguez, Estefanía Torres Martínez
NI	Diane Dodds
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Angélique Delahaye, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Köstinger, Mairead McGuinness, Nuno Melo, Marijana Petir, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Paul Brannen, Jean-Paul Denanot, Karin Kadenbach, Maria Noichl, Massimo Paolucci, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

4	0
EFDD	Marco Zullo
Verts/ALE	José Bové, Maria Heubuch, Martin Häusling

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas